

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา พช.313 การวางแผนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
8200/01	รองศาสตราจารย์กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	081-6339619	kamontip@tu.ac.th line ID: kamontip	สค 617 รังสิต

2. วันและเวลาบรรยาย ทุกวันจันทร์ เวลา 13.30 – 16.30 น ห้องบรรยาย สค 308 คณะสังคมสงเคราะห์ และ
 อาจมีการบรรยายแบบออนไลน์ด้วยระบบ Microsoft Teams (ในบางครั้งที่แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า)

วันสอบ

สอบกลางภาค วัน/เดือน/ปี จันทร์ที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 (เวลา 12.00 – 13.30 น)

สอบปลายภาค วัน/เดือน/ปี 17 พฤษภาคม 2566 เวลา 13.00 – 16.00 น

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎีการบริหารการพัฒนา และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ
 การบริหารการพัฒนาขององค์กรพัฒนาต่างๆ

2. เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนาในองค์กร
 พัฒนาในระดับต่างๆ ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรชุมชน

3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดของการบริหารจัดการภายในองค์กร (Internal
 Administration) และการบริหารงานจัดการภายนอกองค์กร (External Administration) รวมทั้งกระบวนการ
 จัดการตนเองของชุมชน ตลอดจนกลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมต่าง ๆ ของ
 ชุมชน

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนาในมิติต่างๆ การบริหารองค์กรพัฒนา การบริหารงานเชิง
 พื้นที่และภูมิภาค ตลอดจนกระบวนการ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนา โดยเฉพาะกระบวนการ
 วางแผนพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนา เงื่อนไขต่าง ๆ ที่สนับสนุน และเป็น
 ข้อจำกัดของการบริหารงานขององค์กรพัฒนาทั้งการบริหารงานภายในองค์กร และการบริหารงานภายนอกองค์กร

กระบวนการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบการใช้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมต่าง ๆ ของชุมชน

ภาษาอังกฤษ

Concepts and theories in development administration, administration of development organizations, area and regional-based administration as well as processes, steps, and techniques in development administration, supportive conditions and limitations of internal and external administration of development organizations, self-governance processes to become learning organizations by using social control mechanisms, wisdom, and community capitals.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	5	1	2	3	4
				●					●	●			●			●							

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

การเรียนการสอนวิชา พช. 313 การวางแผนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น มีกฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

นักศึกษาต้องเข้าเรียนอย่างน้อย 80% (14 ครั้ง) มิเช่นนั้น นักศึกษาจะไม่มีสิทธิสอบในรายวิชา

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
การเข้าห้องเรียน	10
การส่งงานมอบหมายทุกครั้ง	10
สอบกลางภาค	20
รายงานกลุ่ม	30
สอบ Final	30
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
1 9 /1/66	<ul style="list-style-type: none"> ● แนะนำการเรียน การสอน และ course outline ● ทบทวนเกี่ยวกับหลักคิดและหลักการพัฒนาชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - แจก course outline - กำหนดแนวทางการเรียนการสอน ร่วมกัน - บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน - เอกสารเรื่อง สถานการณ์สังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทิศทางการพัฒนาชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาและผู้สอนมีความเข้าใจร่วมกันต่อแนวทางการสอน กฎระเบียบ และวิธีการสอน 2. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวคิดและแนวทางการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นได้ 	รศ.กมลทิพย์
	<u>งานมอบหมายครั้งที่ 1</u>	- ให้อภิปรายสถานการณ์ประเทศ/ทั่วโลก กลุ่มละ 1 เรื่อง	- นำเสนอ วันที่ 16/1/66 เป็น power point /One page Infographic กลุ่มละไม่เกิน 5 นาที	<u>งานกลุ่ม</u> (กลุ่มละ 3 คน)
2 16/1/66	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษานำเสนอ งานมอบหมาย 2. วิเคราะห์การพัฒนาระดับโลกและประเทศ รวมถึงการพัฒนาประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> แลกเปลี่ยนและอภิปราย - เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) - ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 แผนยุทธศาสตร์ประเทศ 20 ปี และกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 - มาตรการ/แนวทางของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ชุมชน ท้องถิ่น 	<ol style="list-style-type: none"> 2. นักศึกษาสามารถทำงานกลุ่มในการร่วมกับวิเคราะห์สถานการณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 3. นักศึกษาสามารถเข้าใจผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตของประเทศและทั่วโลก 	รศ.กมลทิพย์
	<u>งานมอบหมายครั้งที่ 2</u> นักศึกษาไปค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีการบริหารที่ชื่นชอบมา กลุ่มละ 1 แนวคิด และวิเคราะห์ว่า แนวคิด/ทฤษฎีนั้นสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการที่ดีได้อย่างไรในปัจจุบัน พร้อมตัวอย่างขององค์กรที่ใช้แนวคิดดังกล่าว	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำเสนอ เป็น One page /Infographic 2. แนวคิดที่เลือกทำต้องไม่ซ้ำกัน 	- นำเสนอ วันที่ 23/1/66 กลุ่มละ ไม่เกิน 10 นาที	<u>งานกลุ่ม</u>

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
3 - 4 23/1/66 และ 30 /1/66	- นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาแนวคิดการบริหาร - สอนเรื่อง แนวคิดและแนวทางการบริหารการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	- อภิปรายแลกเปลี่ยน บรรยายและแลกเปลี่ยน - ให้นักศึกษาใช้ Smartphone ค้นหาจากคลิป VDO / เรื่องราวที่บ่งบอกถึงการบริหารจัดการชุมชน ท้องถิ่นมากลุ่มละ 1 ชุมชน พร้อมนำเสนอและอภิปราย - เอกสารประกอบเรื่อง แนวทางการบริหารงานพัฒนาชุมชนในกระแสการเปลี่ยนแปลง	นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดการบริหารที่สำคัญและทราบถึงความสำคัญของการบริหารต่อองค์กร/หน่วยงาน/ชุมชน	รศ.กมลทิพย์
	งานมอบหมาย ครั้งที่ 3 นักศึกษาค้นคว้ารูปแบบการบริหารจัดการชุมชน ท้องถิ่น โดยเลือกจากประเด็น ดังนี้ 1. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน/เศรษฐกิจชุมชน 2. การพัฒนาเมือง/ชุมชนเมือง 3. การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร 4. การจัดการสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น 5. การจัดการวัฒนธรรมชุมชน 6. การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ท้องถิ่น 7. นวัตกรรมกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	1. ให้แต่ละกลุ่มเลือก 1 ประเด็น 2. ให้ค้นคว้ารูปแบบและวิธีการในการบริหารจัดการในประเด็นดังกล่าว 3. นำเสนอตัวอย่างของชุมชนที่มีการจัดการในประเด็นนั้น 4. วิเคราะห์ให้เห็นถึงการจัดการอย่างชัดเจน	นำเสนอ ในวันที่ 6/2/66	งานกลุ่ม
5 6/2/66	- นักศึกษานำเสนอผลการค้นคว้า - ภาพรวมของกระบวนการบริหารพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น 1) การวางแผนชุมชน 2) การสร้างเสริมการมีส่วนร่วม 3) การแสวงหาความร่วมมือจาก	- อภิปรายแลกเปลี่ยน สรุปและทำความเข้าใจว่าการบริหารสำคัญอย่างไรกับองค์กร/หน่วยงาน/ชุมชน - บรรยายและแลกเปลี่ยน - ศึกษาจาก VDO ที่สะท้อนการบริหารงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น	นักศึกษาเข้าใจถึงความเชื่อมโยงของปรัชญาและหลักการพัฒนาชุมชนและกระบวนการบริหารงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น	รศ.กมลทิพย์

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
	ภายนอก 4) การบริหารจัดการโครงการ พัฒนาชุมชน 5) การสื่อสารการพัฒนา 6) นวัตกรรมการพัฒนาชุมชน			
	งานมอบหมายครั้งที่ 4 ให้นักศึกษาไปค้นคว้า จาก VDO /Youtube etc 1. กระบวนการวางแผนชุมชน 2. การทำงานแบบมีส่วนร่วม และความร่วมมือ 3. การสร้างเครือข่าย และ ขับเคลื่อนเครือข่าย 4. การสื่อสารเพื่อการพัฒนา ชุมชน 5. การจัดการความขัดแย้งใน ชุมชน ท้องถิ่น 6. /การจัดการความเสี่ยง/การ จัดการภัยพิบัติในชุมชน ท้องถิ่น 7. การช่วยเหลือ การดูแลกลุ่ม เปราะบางในชุมชน	1.ให้แต่ละกลุ่มมา 1 ประเด็น 2. ดูตัวอย่างจาก VDO และนำมา ถอดบทเรียน เพื่อนำเสนอ	นำเสนอเป็น one page / Infographic วันที่ 20/2/66 กลุ่มละไม่เกิน 10 นาที	งานกลุ่ม
๕ 13/2/66	- สอนการวิจัยชุมชนแบบมีส่วน ร่วมเพื่อการทำแผนชุมชน	- บรรยายและฝึกทักษะ - การตั้งประเด็น/ค้นหาประเด็นใน การทำวิจัยชุมชน เอกสารเรื่องการวิจัยแบบมีส่วนร่วม และวางแผนชุมชน	นักศึกษามีความเข้าใจถึง หลักการวิจัยแบบมีส่วนร่วม	รศ.กมลทิพย์
๖ 20 /2/66	- นักศึกษานำเสนอผลการ ค้นคว้าจากงานมอบหมายครั้งที่ 4 - สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน	นำเสนอกลุ่มละไม่เกิน 10 นาที		รศ.กมลทิพย์
สอบกลางภาควิชา พช 313 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 (12.00 – 13.30) (ช่วงเวลาสอบกลางภาค 26 กุมภาพันธ์ – 5 มีนาคม 2566)				

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
9 6 /3/66	- ฝึกทักษะการวิจัยชุมชนแบบมี ส่วนร่วมเพื่อการทำแผนชุมชน	- บรรยายและฝึกทักษะ - ขั้นตอนการทำวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) เอกสารกระบวนการการทำแผน ชุมชน	นักศึกษามีทักษะการวิจัย แบบมีส่วนร่วม (PAR)	รศ.กมลทิพย์
	งานมอบหมาย ครั้งที่ 5 1.นักศึกษาเสนอชุมชนที่สนใจ กลุ่มละ 1 ชุมชน 2. ประสานงานเพื่อขอข้อมูล จปฐ. และ กชช 2 ค เพื่อนำมา ศึกษาเบื้องต้น	1.ติดต่อแบบไม่เป็นทางการ ทาง โทรศัพท์ 2.ทำหนังสือเพื่อประสานงานจาก คณะฯ 3.ชี้แจงกระบวนการดำเนินงาน	ปรึกษาหารือกับอาจารย์ อย่างสม่ำเสมอ	งานกลุ่ม
10 13/3/66	นักศึกษาไปค้นคว้าและเตรียมงานมอบหมาย 5			
11 20/3/66	- การวิเคราะห์ข้อมูล จปฐ และ กชช 2 ค - เตรียมจัดทำ แบบสอบถาม เพิ่มเติมเพื่อลงศึกษาชุมชน ออนไลน์	- ฝึกทักษะในห้องเรียน โดยนักศึกษา นำข้อมูลมาฝึกทักษะการวิเคราะห์ ร่วมกัน -สร้างแบบสอบถามเพิ่มเติม เพื่อใช้ เก็บข้อมูลชุมชนทางออนไลน์	1. นักศึกษาสามารถ วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำ แบบสอบถามเพื่อศึกษา ชุมชนแบบออนไลน์ 2. นักศึกษาสามารถใช้ทักษะ การวิเคราะห์ชุมชนแบบมี ส่วนร่วม	รศ. กมลทิพย์ และวิทยากร
	งานมอบหมายครั้งที่ 6 ออกแบบกระบวนการเก็บข้อมูล	- นักศึกษานำเสนอใน class - นำเสนอเป็น PPT วันที่ 27/3/66 - หลังการนำเสนอ นำข้อเสนอจาก อาจารย์ไปจัดทำเป็นรายงานฉบับ สมบูรณ์ และส่งในวันสอบปลายภาค	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล เพิ่มเติมจะนำมาแปลผลและ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมา วิเคราะห์	งานกลุ่ม
12 27/3/66	นักศึกษาไปค้นคว้าและเตรียมงานมอบหมาย 6			
13 3/4/66	นำเสนอกระบวนการทำแผน ของแต่ละกลุ่ม	- อภิปรายแลกเปลี่ยน โดยเชิญผู้รู้เข้า ร่วมให้คำแนะนำ	1.นักศึกษามีความเข้าใจ กระบวนการวางแผนชุมชน 2.นักศึกษามีความรู้นำ กระบวนการจัดทำวางแผน ชุมชนได้	รศ. กมลทิพย์ และวิทยากร

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
14 10/4/66	- สอนกระบวนการถอดบทเรียน	- อภิปรายแลกเปลี่ยนและสรุป บทเรียนร่วมกัน - บรรยายและฝึกทักษะ - เอกสารเครื่องมือการถอดบทเรียน	นักศึกษาเข้าใจและมีทักษะ การถอดบทเรียน	รศ. กมลทิพย์
15 17/4/66	- การขับเคลื่อนเครือข่ายการ พัฒนาชุมชน	- บรรยายและฝึกทักษะ - เอกสารการขับเคลื่อนเครือข่าย การพัฒนาชุมชน	นักศึกษามีความรู้และวิธีการ ขับเคลื่อนเครือข่ายไป ประยุกต์ใช้ได้	รศ. กมลทิพย์
	งานมอบหมายครั้งที่ 7 นักศึกษาทุกคนถอดบทเรียนการ เรียนรู้จากวิชา พช.313 และ เตรียมประเด็นแลกเปลี่ยนใน ห้องเรียน	ใช้กระบวนการถอดบทเรียนที่เรียนไป ถอดบทเรียนการเรียนรู้ในวิชา พช 313	-จัดทำเป็นเอกสารการถอด บทเรียนของแต่ละคนพร้อม ส่ง	งานเดี่ยว
16 24/4/66	- นักศึกษานำเสนอการถอด บทเรียนของแต่ละคน - สรุปการเรียนการสอนร่วมกัน	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - ส่งงานเดี่ยวการถอดบทเรียน	1. นักศึกษาสามารถเข้าใจ กระบวนการวางแผนและ การบริหารงานพัฒนาชุมชน 2. นักศึกษาสามารถบูรณา การกระบวนการ/วิธีการและ เครื่องมือบริหารงานพัฒนา ชุมชนท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ ได้	อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษ ร่วมกันสรุป บทเรียน

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการอิงกลุ่ม และมีช่วงคะแนนของการประเมิน 8 ระดับ
ตั้งแต่ 0.00 – 4.00 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละช่วงคะแนนดังนี้

4.00	คิดเป็นเกรด	A
3.50	คิดเป็นเกรด	B+
3.00	คิดเป็นเกรด	B
2.50	คิดเป็นเกรด	C+
2.00	คิดเป็นเกรด	C
1.50	คิดเป็นเกรด	D+
1.00	คิดเป็นเกรด	D
0.00	คิดเป็นเกรด	F

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

อภิชัย ทิพย์ประไพ แนวคิด ทฤษฎี และภาพรวมของการพัฒนา กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง 2539

ทัศนีย์ ลักขณาภิชนัชช. (2548). การบริหารสังคมกับโครงสร้างสังคมไทย. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ ก๊อบปี้ (ประเทศไทย).

พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตโต), (2552), การพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 12), กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมล คีมทอง. ปารีชาติ วลัยเสถียร. กระบวนการและการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย. 2543

แมททิว,เดวิด จากปัจเจกสู่สาธารณะ : กระบวนการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง (ฐิรุฒธิ เสนาคำ ผู้แปล) กรุงเทพฯ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา 2540

เสรี พงศ์พิศ .ร้อยคำที่ควรรู้. 2548

เสรี พงศ์พิศ. เศรษฐกิจพอเพียง เกิดได้ ถ้าใจปรารถนา .2550

เสรี พงศ์พิศ.ฐานคิด .2550

เสรี พงศ์พิศ.แผนที่ชีวิต เศรษฐกิจชุมชน. 2548

เสรี พงศ์พิศ.ชุมชนเรียนรู้ อยู่เย็นเป็นสุข. 2549

เสรี พงศ์พิศ.ชาวบ้านชวนคิด-ภาพนิมิตการพัฒนา.2550

เสรี พงศ์พิศ. (2548). เครือข่าย. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

ประเวศ วะสี . การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน สุขภาวะชุมชนเป็นรากฐานของสุขภาวะทั้งหมด.

สาคร สุขศรีวงศ์ . การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร .ศูนย์หนังสือจุฬาฯ 2550

จุฬา เทียนไทย. การจัดการ มุมมองนักบริหาร. สำนักพิมพ์แมคกรอฮิลล์. 2550

ศุสิทธิ์ บุญบังการ.ศรชัย จาติกวณิช.(เรียบเรียง).Tools for success.สำนักพิมพ์แมคกรอฮิลล์. 2550

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ และคณะ . วิธีชุมชน คู่มือการเรียนรู้ที่ทำให้งานชุมชนง่าย ได้ผล และสนุก. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.2545

กาญจนา แก้วเทพ. ก้าวต่อไปของการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2548

นพ.วันชัย วัฒนศัพท์ (แปล) คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า. 2543

นภาพรณ์ หะวานนท์ และคณะ. (2550). ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ปรีดี โชติช่วง และคณะ. (2536). การพัฒนาชุมชนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า, ภาพอนาคตประเทศไทย และการเมืองที่พึงปรารถนา ; สิ่งทีคนไทยต้องเลือก , คู่มือประกอบการจัดประชาเสวนาหาทางออก (issue book) , 2555

จามะรี เชียงทอง, สังคมวิทยาการพัฒนา , กรุงเทพฯ; โอเดียนสโตร์ , 2549

ศิริณา จิตต์จรัส, เศรษฐกิจชุมชนและภูมิปัญญาไทย, กรุงเทพฯ: ทริปเปิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, 2554

ศรีศักร วัลลิโภดม, คู่มืออุทิศ : ความหมายของภูมิวัฒนธรรม การศึกษาจากภายในและสำนึกของท้องถิ่น, กรุงเทพฯ: มูลนิธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์, 2557

ทรงชัย ทองปาน, ประวัติศาสตร์การเข้ามาของยางพาราในอนุภาคลุ่มน้ำโขง อีสานและลุ่มน้ำห้วยคอง , กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558

ภักดี เมฆจำเริญ (แปล) การจัดการการเปลี่ยนแปลง (Managing and Transition ของ Professor Mike Beer) , กรุงเทพฯ : ธรรมมลการพิมพ์, 2550

วีณา เทียงธรรม และคณะ, การพัฒนาศักยภาพชุมชน: แนวคิดและการประยุกต์ใช้ , กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเปอร์เซชั่น, 2554

สิริกร บุญสังข์และคณะ (2560), การพัฒนาชุมชนต้นแบบในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อชุมชนอยู่เย็น เป็นสุข, วารสารชุมชนวิจัย ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2560)

อานันท์ กาญจนพันธุ์, (2559), ทูทางสังคมกับการพัฒนาเมือง.นนทบุรี: มูลนิธิสถาบันสร้างสรรค์ปัญญา สาธารณะ

Jim Ife (1995) Community Development: Creative community alternatives – vision, analysis and practice.

Anne Power, (2015) Sustainable communities and sustainable development a review of the sustainable communities plan.

Kumar, S., & Chambers, R. (2002). Methods for community participation. London: Intermediate Technology Publications. Google Scholar